

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa dolnośląskiego w listopadzie 2018 r.

2.01.2019 r.
Nr 11/2018

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie br. było wyższe o 1,2% niż w listopadzie 2017 r.; przed rokiem odnotowano wzrost o 3,6%. Stopa bezrobocia rejestrowanego w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku zmniejszyła się o 0,5 p.proc., natomiast w porównaniu do poprzedniego miesiąca wzrosła o 0,1 p.proc. i wyniosła 5,1%;
 - Wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wyniósł 6,8% (przed rokiem odnotowano wzrost o 7,9%);
 - W grupie artykułów żywnościowych w skali roku wzrosły ceny wszystkich badanych produktów w grupie „mięso”. Droższe były także wędliny oraz ryby świeże i mrożone. Wśród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych odnotowano wzrost wszystkich opłat związanych z transportem (znacznie podrożały paliwa) oraz większości opłat związanych z mieszkaniem;
 - Przeciętne ceny skupu pszenicy, żyta, żywca wołowego i drobiowego były wyższe niż przed rokiem, natomiast ceny skupu trzody chlewnej i mleka obniżyły się;
 - W skali roku zwiększyła się produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) o 12,4% (przed rokiem notowano wzrost o 5,0%), a produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się (w cenach bieżących) o 25,5% (w listopadzie ub. roku wystąpił wzrost o 20,8%);
 - Według wstępnych danych liczba mieszkań oddanych do użytkowania była o 25,3% wyższa niż w listopadzie ub. roku. Najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualni. W ujęciu rocznym zwiększyła się liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 7,1%) oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 16,4%).
 - W skali roku sprzedaż detaliczna wzrosła o 6,1% (wobec wzrostu o 5,0% w listopadzie 2017 r.) a sprzedaż hurtowa o 7,6% (wobec wzrostu o 17,0% przed rokiem);
- * * *
- W III kwartale 2018 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku zwiększyły się o 1,5% (wobec wzrostu o 1,8% w III kwartale 2017 r.).

Spis treści

Rynek pracy.....	4
Wynagrodzenia.....	7
Ceny detaliczne.....	8
Rolnictwo.....	10
Przemysł i budownictwo.....	12
Budownictwo mieszkaniowe.....	14
Rynek wewnętrzny.....	15
Wybrane dane o województwie dolnośląskim (2017, 2018).....	17
Wybrane dane o podregionach i powiatach w województwie dolnośląskim w 2018 r.	20

Uwagi ogólne

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej;
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Raport „**Koniunktura gospodarcza w województwie dolnośląskim w grudniu 2018 r.**” ukazała się na stronie głównej Urzędu Statystycznego we Wrocławiu: wroclaw.stat.gov.pl w dniu 28 grudnia 2018 r.

Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Pełna nazwa
sekcje	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
transport lądowy i rurociągowy	transport lądowy i transport rurociągowy

Objaśnienia znaków umownych

Kreska (-)	Zjawisko nie wystąpiło.
Zero (0,0)	Zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
(0,0)	Zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka (.)	Zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	Wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (Δ)	Oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.
Znak (*)	Oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.
„ W tym”	Oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

Dane charakteryzujące województwo dolnośląskie można znaleźć również w publikacjach statystycznych wydawanych przez Urząd Statystyczny we Wrocławiu oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła.

W listopadzie 2018 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego była niższa w porównaniu z listopadem ub.r., natomiast nieznacznie wyższa niż w październiku br.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie br. ukształtowało się na poziomie 485,9 tys. osób, tj. wyższym niż przed rokiem o 1,2% (wobec wzrostu o 3,6% w listopadzie 2017 r.). Wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 12 sekcjach, w tym największy w zakwaterowaniu i gastronomii (o 11,0%) oraz budownictwie (o 10,6%). Znaczny wzrost wystąpił także w transporcie i gospodarce magazynowej (o 9,6%). W 2 sekcjach zatrudnienie zmniejszyło się – w administrowaniu i działalności wspierającej (o 11,3%) oraz w pozostałej działalności usługowej (o 0,4%).

W kraju przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w skali roku wzrosło o 3,0%.

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

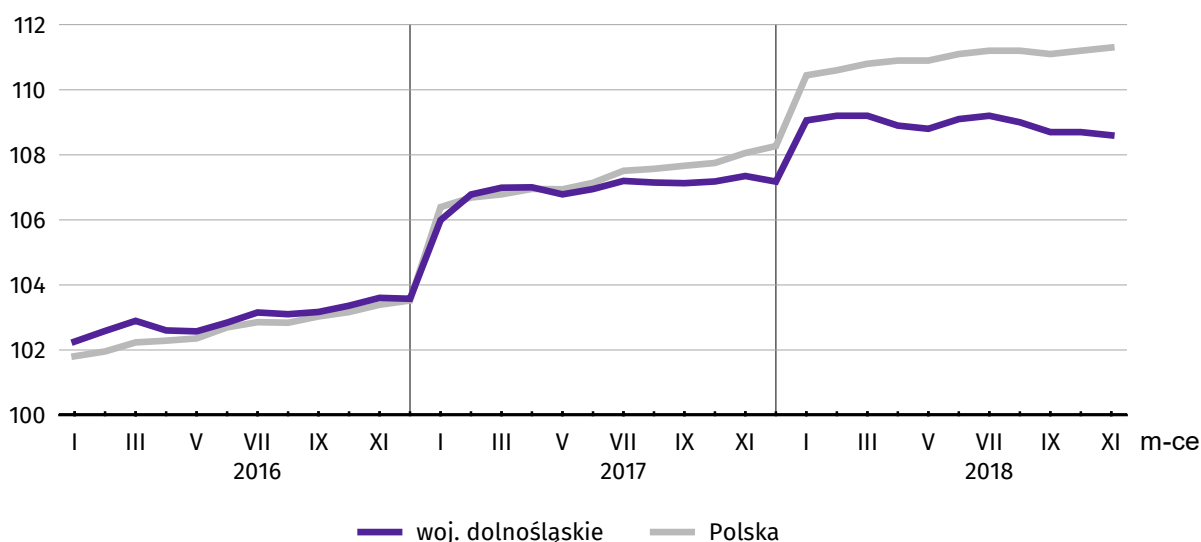
WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2018		I-XI 2018	
	w tys.	XI 2017 = 100	w tys.	I-XI 2017 = 100
OGÓŁEM	485,9	101,2	486,9	101,7
w tym:				
Przemysł	224,4	102,0	223,0	101,7
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	188,1	102,2	187,0	101,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	11,3	102,7	11,3	102,0
Budownictwo	27,5	110,6	27,4	111,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	79,3	101,0	79,7	100,0
Transport i gospodarka magazynowa	23,3	109,6	23,3	111,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	17,1	111,0	16,7	108,6
Informacja i komunikacja	16,4	102,4	16,6	103,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7,5	102,2	7,5	101,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	18,7	104,2	18,3	105,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	58,7	88,7	61,2	93,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7,4	100,7	7,5	100,1
Pozostała działalność usługowa	2,5	99,6	2,6	103,3

a Nie obejmuje działów Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W odniesieniu do października br. przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się o 0,1%. Spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 5 sekcjach, w tym największy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,9%). Wzrost wystąpił w 8 sekcjach, w tym największy w pozostałej działalności usługowej (o 2,7%). W sekcji działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją poziom przeciętnego zatrudnienia nie zmienił się w ciągu miesiąca.

W okresie styczeń-listopad br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 486,9 tys. osób, tj. o 1,7% wyższym niż przed rokiem. Wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 12 sekcjach, w tym największy w budownictwie (o 11,3%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 11,0%). W 2 sekcjach zatrudnienie zmniejszyło się, w tym najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,3%).

Wykres 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2015 = 100)

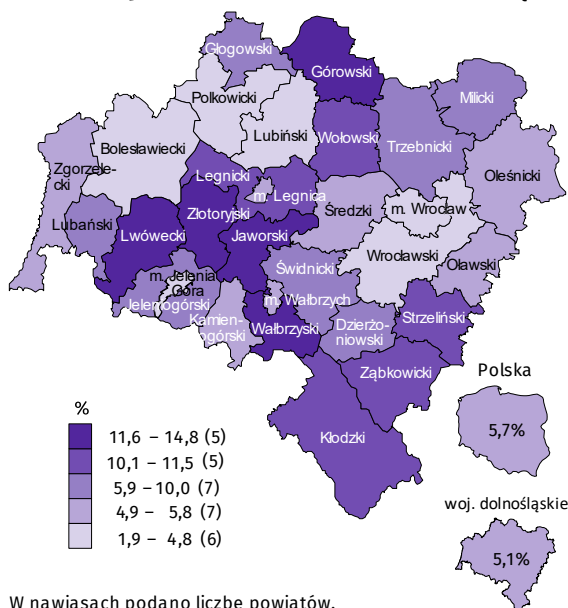
W końcu listopada br. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy w województwie dolnośląskim kształtowała się na poziomie 61,9 tys. osób i była mniejsza o 8,4% (tj. o 5,7 tys. osób) niż w listopadzie 2017 r., natomiast większa o 1,4% (tj. o 846 osób) w porównaniu do października br. Kobiety stanowiły 56,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 55,1%).

Tablica 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

Wyszczególnienie	XI 2017	2018	
		X	XI
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	67,6	61,1	61,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	10,9	10,4	9,8
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	12,2	11,1	9,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	5,6	5,0	5,1

Stopa bezrobocia rejestrowanego w listopadzie br. wyniosła 5,1%. W porównaniu z listopadem ub. r. było to mniej o 0,5 p.proc., natomiast w porównaniu z poprzednim miesiącem więcej o 0,1 p.proc. W rankingu z innymi województwami, woj. dolnośląskie pod względem wysokości stopy bezrobocia nadal plasowało się na 6. miejscu (najwyższą pozycję zajmowało woj. wielkopolskie ze stopą bezrobocia równą 3,1%).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w listopadzie 2018 r. (stan w końcu miesiąca)

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia nadal należały:

- górowski (14,8% wobec 15,8% w listopadzie 2017 r.),
- złotoryjski (14,5% wobec 15,8%),
- wałbrzyski (13,4% wobec 13,4%),
- lwówecki (12,0% wobec 12,9%),
- jaworski (11,9% wobec 13,1%).

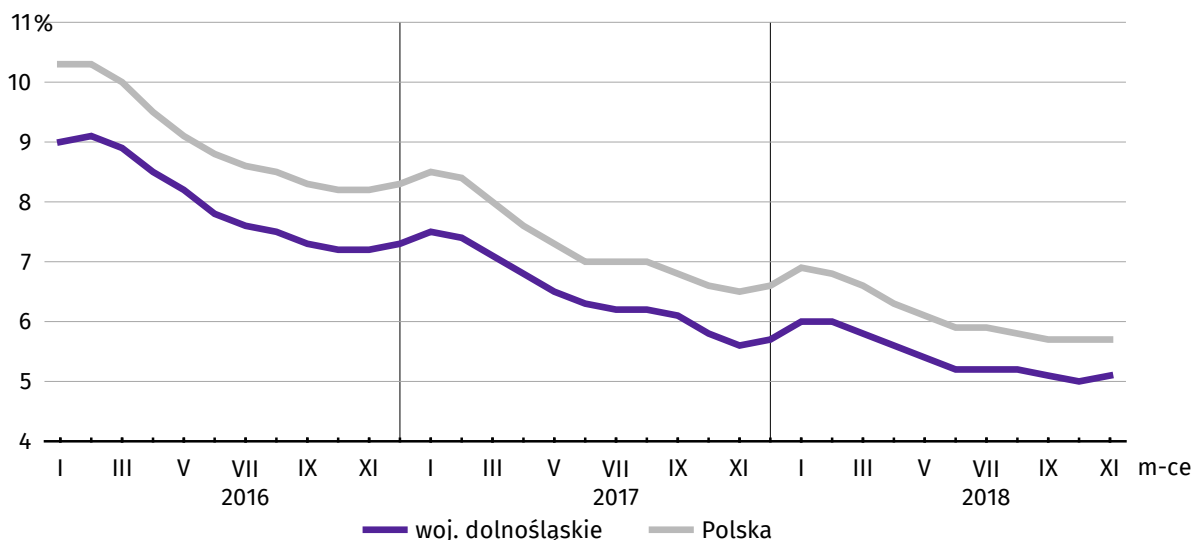
W grupie powiatów o niskiej stopie bezrobocia znalazły się powiaty:

- wrocławski (1,9% wobec 2,1% w analogicznym miesiącu 2017 r.),
 - bolesławiecki (3,8% wobec 4,0%),
 - polkowicki (4,1% wobec 4,3%),
 - lubiński (4,8% wobec 4,7%)
- oraz miasta na prawach powiatu:
- Wrocław (1,9% wobec 2,2%),
 - Jelenia Góra (3,2% wobec 3,2%).

Dystans pomiędzy powiatem górowskim – plasującym się na ostatnim miejscu – a Wrocławiem i powiatem wrocławskim mającymi najniższy poziom bezrobocia, wynosił 12,9 p.proc.

W ujęciu rocznym stopa bezrobocia zmniejszyła się w 27 powiatach, w tym w największym stopniu w powiatach: lubańskim (o 1,9 p.proc.), w Wałbrzychu (o 1,5 p.proc.) oraz w powiecie wołowskim (o 1,5 p.proc.). Na niezmiennym poziomie pozostała w Jeleniej Górze i powiecie wałbrzyskim, wzrosła natomiast jedynie w powiecie lubińskim (o 0,1 p.proc.).

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca)

W listopadzie br. w **urzędach pracy zarejestrowano** 9,8 tys. nowych bezrobotnych, tj. o 10,2% mniej niż w listopadzie 2017 r. i o 5,9% mniej niż przed miesiącem. Osoby rejestrujące się po raz kolejny stanowiły 83,6% nowo zarejestrowanych (w listopadzie 2017 r. – 83,7%). Udział osób rejestrujących się po raz pierwszy zwiększył się w skali roku o 0,1 p.proc. (do 16,4%). Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 0,8% (przed rokiem i przed miesiącem – 0,9%).

Jednocześnie w listopadzie br. z **ewidencji bezrobotnych wyrejestrowano** 9,0 tys. osób, tj. mniej o 26,2% niż w listopadzie 2017 r. i mniej o 19,6% niż miesiąc wcześniej. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 5,0 tys. osób (przed rokiem 6,4 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 2,6 p.proc. (do 55,3%). Zwiększył się również odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 2,0 p.proc. do 22,2%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 2,5 p.proc. do 3,8%), a także w wyniku dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (o 0,4 p.proc. do 6,2%) oraz nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego (o 0,1 p.proc. do 1,0%). W ciągu roku nie zmienił się odsetek osób wyrejestrowanych z ewidencji bezrobotnych z powodu odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (2,7%).

Stopa odpływu bezrobotnych z urzędów pracy (tj. stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w danym miesiącu do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca) wyniosła 14,7% (przed miesiącem – 18,0%, przed rokiem – 17,7%).

Większość bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy to osoby, które wcześniej pracowały zawodowo – w końcu listopada br. zbiorowość ta liczyła 56,2 tys., tj. 90,8% ogółu zarejestrowanych (przed rokiem 61,1 tys., tj. 90,4% ogółu).

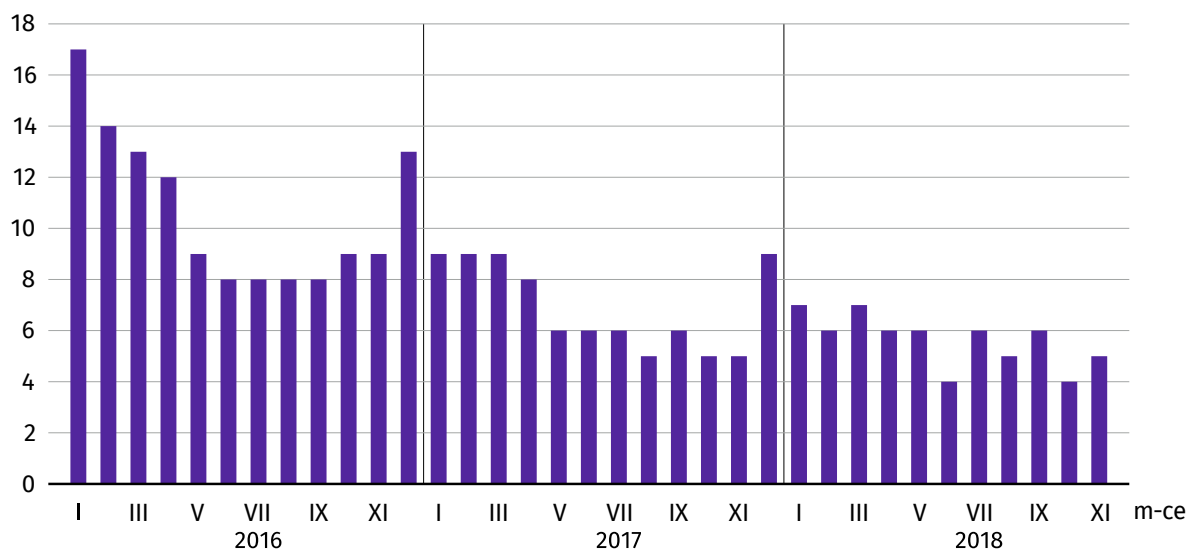
Bez prawa do zasiłku pozostawało 52,0 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem zmniejszył się w porównaniu z listopadem 2017 r. – o 0,4 p.proc. (do 83,9%).

Bezrobotni będący w **szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu listopada br. stanowili 83,2% ogółu bezrobotnych (o 0,9 p.proc. mniej niż przed rokiem). Udział osób długotrwale bezrobotnych¹, stanowiących najliczniejszą grupę zarejestrowanych ogółem, w skali roku zmniejszył się o 1,6 p.proc. Zmniejszył się również udział bezrobotnych osób powyżej 50 roku życia (o 1,2 p.proc.), korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,7 p.proc.) oraz bezrobotnych niepełnosprawnych (o 0,1 p.proc.). Zwiększył się natomiast udział osób posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 0,9 p.proc.) oraz bezrobotnych do 30 roku życia (o 0,1 p.proc.).

Tablica 3. Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni	2017	2018	
	XI	X	XI
w % ogółem			
Do 30 roku życia	22,5	22,9	22,6
w tym do 25 roku życia	10,6	10,8	10,3
Długotrwale ¹	51,3	50,2	49,7
Powyżej 50 roku życia	31,4	30,0	30,2
Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej	5,1	4,3	4,4
Posiadający co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia	20,6	21,6	21,5
Niepełnosprawni	8,1	8,1	8,0

Wykres 3. Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy (stan w końcu miesiąca)

¹ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W listopadzie br. do powiatowych urzędów pracy zgłoszono 12901 **ofert zatrudnienia**², tj. o 1,2 tys. ofert mniej niż przed rokiem oraz o 4,4 tys. mniej niż przed miesiącem. W końcu listopada br. 11427 miejsc pracy pozostawało nierozdysponowanych, co oznacza, że na 1 ofertę pracy przypadają 5 bezrobotnych (przed rokiem – 5 bezrobotnych, przed miesiącem – 4 bezrobotnych). W końcu listopada br. w województwie zgłoszono zwolnienia grupowe z 13 zakładów (12 z sektora prywatnego) i objęty one 1757 pracowników. Rok wcześniej dotyczyło to 12 zakładów (11 z sektora prywatnego) i 913 pracowników, a miesiąc wcześniej – 13 zakładów (wszystkie z sektora prywatnego) i 1273 osób.

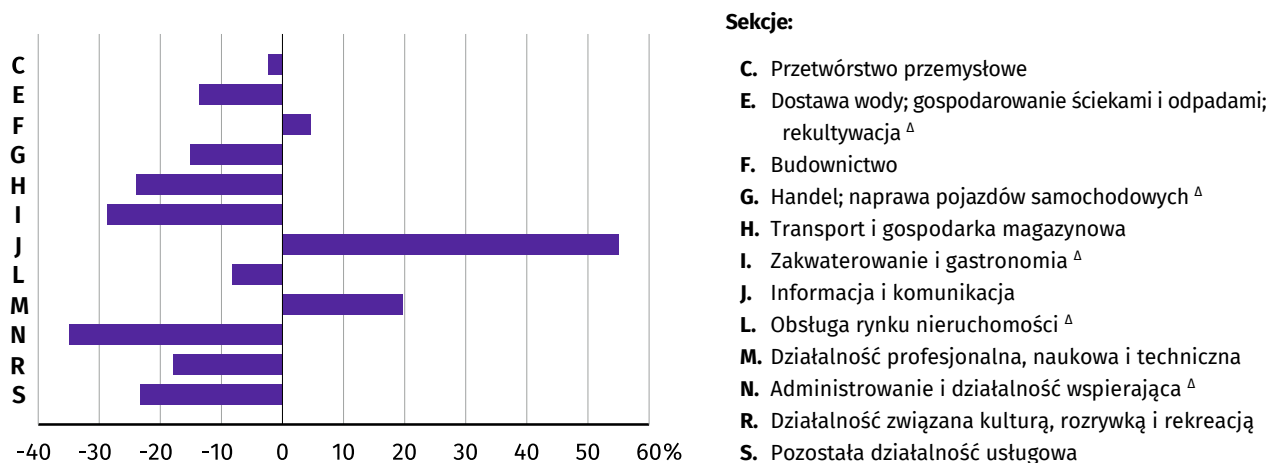
Wynagrodzenia

W listopadzie 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw rosły w skali roku wolniej niż przed miesiącem.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie w listopadzie br. kształtowało się na poziomie 5277,55 zł i było wyższe o 6,8% w relacji do listopada poprzedniego roku (w listopadzie 2017 r. zwiększyło się o 7,9% w skali roku).

W kraju przeciętne wynagrodzenie w listopadzie br. wyniosło 4966,61 zł i wzrosło w ciągu roku o 7,7%.

Wykres 4. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie według wybranych sekcji w listopadzie 2018 r.

W porównaniu do listopada 2017 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, w tym największy w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 10,7%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 9,0%).

Tablica 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw

WYSZCZEGÓLNIENIE	XI 2018		I-XI 2018	
	w tys.	XI 2017 = 100	w tys.	I-XI 2017 = 100
OGÓŁEM	5277,55	106,8	4941,91	107,3
w tym:				
Przemysł	6004,81	107,2	5390,24	107,0
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	5156,01	107,7	4959,87	107,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4555,13	108,6	4385,91	104,7
Budownictwo	5527,95	102,0	5148,26	105,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4481,40	109,0	4377,43	109,0
Transport i gospodarka magazynowa	4010,07	103,9	3886,16	105,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3759,30	104,5	3750,65	106,4
Informacja i komunikacja	8182,64	107,6	8070,33	108,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4843,18	104,2	4884,15	105,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6321,66	101,7	6341,74	108,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3437,25	102,0	3474,78	105,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4330,41	110,7	4101,19	104,7
Pozostała działalność usługowa	4048,41	107,1	3839,49	110,9

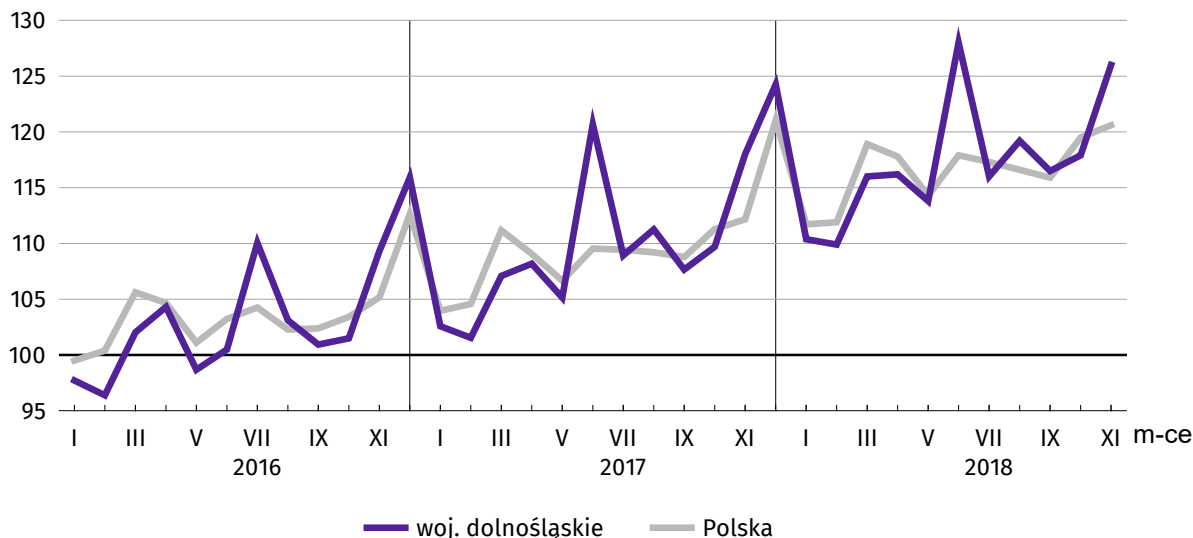
a Nie obejmuje działów Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

² Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie w listopadzie br. najwyższe wynagrodzenie otrzymali pracujący w informacji i komunikacji (wyższe o 55,0%), a także w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 19,8%). Stosunkowo najniższe przeciętne wynagrodzenie brutto wystąpiło w administrowaniu i działalności wspierającej (o 34,9% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), w zakwaterowaniu i gastronomii (niższe o 28,8%), w transporcie i gospodarce magazynowej (niższe o 24,0%) oraz w pozostałej działalności usługowej (niższe o 23,3%).

W relacji do października br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie wyższym o 6,9%.

Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2015 = 100)

W okresie styczeń-listopad br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4941,91 zł, tj. o 7,3% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 6,6% przed rokiem).

Ceny detaliczne

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie dolnośląskim w III kwartale 2018 r. wzrosły o 1,5% w skali roku (wobec wzrostu o 1,8% w III kwartale 2017 r.).

W listopadzie 2018 r. w porównaniu do listopada ub. roku wzrosły ceny wszystkich badanych produktów i usług związanych z transportem (olej napędowy podróżna o 14,9%). Droższe były także mięso i wędliny oraz ryby świeże i mrożone. Natomiast tańsze niż przed rokiem były produkty w grupie „oleje i tłuszcze”.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie dolnośląskim w III kwartale 2017 r. wzrosły o 1,5% w skali roku (wobec wzrostu o 1,8% w III kwartale 2017 r.).

Spadek cen zanotowano jedynie w grupie odzieży i obuwi. Najwyższy wzrost cen dotyczył transportu.

W kraju w III kwartale br. odnotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku nieznacznie większy niż w województwie dolnośląskim – o 2,0%.

Tablica 5. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

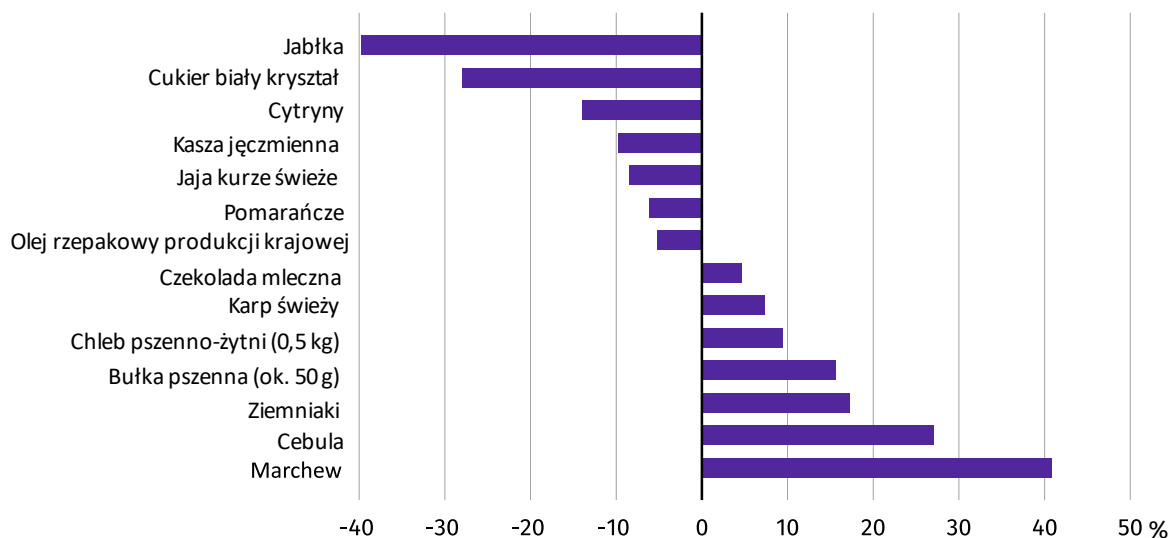
WYSZCZEGÓLNIENIE	2017		2018	
	II kw.	III kw.	II kw.	III kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
OGÓŁEM	101,8	101,8	101,3	101,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,9	103,9	102,9	102,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	101,4	100,7	101,4	102,0
Odzież i obuwie	92,7	93,7	95,1	93,6
Mieszkanie	101,7	101,9	101,4	101,6
Zdrowie	100,3	101,1	101,6	101,4
Transport	104,3	100,7	105,1	109,3
Rekreacja i kultura	102,4	101,8	99,3	100,6
Edukacja	101,0	101,1	102,2	102,8

W listopadzie br. w grupie „pieczywo i produkty zbożowe” wzrost cen detalicznych w skali roku dotyczył bułki pszennej (o 15,6%) i chleba pszenno-żytniego (o 9,4%). Obniżyły się natomiast ceny: kaszy jęczmiennej (o 9,7%), mąki pszennej (o 1,2%) oraz ryżu (o 0,5%).

W grupie „mięso” wzrosły ceny: mięsa wołowego bez kości (z udźca) – o 3,9%, mięsa wołowego z kością (rostbef) – o 2,9% oraz mięsa wieprzowego bez kości (schab środkowy) – o 2,3%. Wyższa była również cena kurcząt patroszonych (o 3,0%). Wzrosły także ceny: szynki wieprzowej gotowanej (o 3,0%), kiełbasy (1,3%) oraz kiełbasy suszonej (o 0,7%).

W relacji do listopada 2017 r. wzrosły ceny ryb – cena karpia świeżego była wyższa o 7,3%, a cena mrożonego fileta z morszczuka zwiększyła się o 1,5%.

Wykres 6. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych w listopadzie 2018 r.

W grupie „mleko, sery i jaja” wzrost cen dotyczył mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 3,5%) oraz śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 1,6%). Obniżyły się ceny: jaj kurzych świeżych (o 8,5%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowanego (o 5,2%), sera twarogowego półtłustego (o 3,6%) i sera dojrzewającego (o 0,1%).

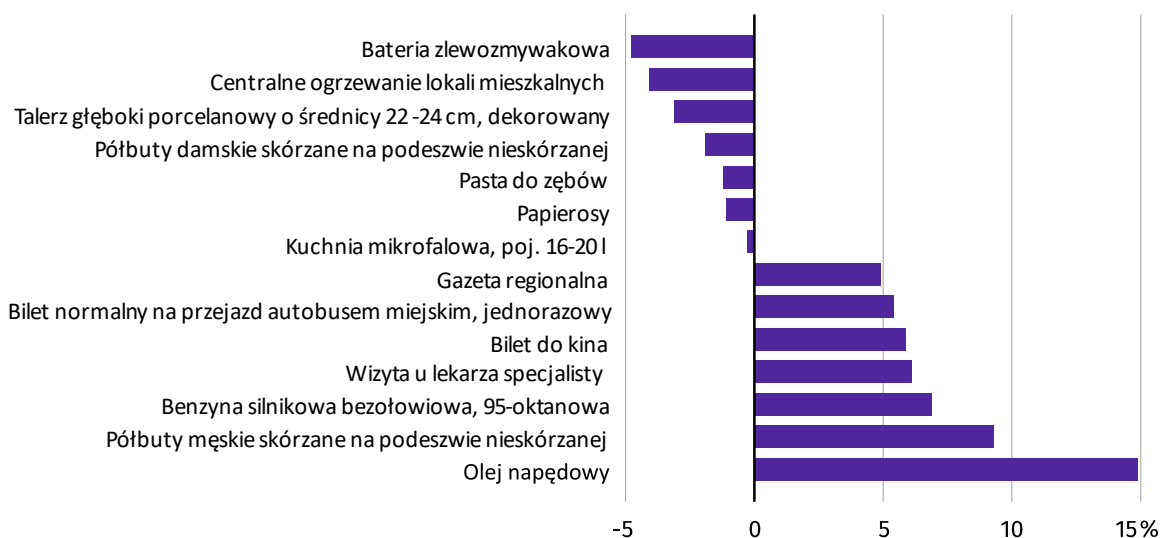
W grupie „oleje i tłuszcze” ceny obniżyły się: oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 5,2%), masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 4,8%) i margaryny (o 1,8%).

W grupie „warzywa i owoce” w skali roku wzrosły ceny: marchwi (o 40,8%), cebuli (o 27,1%) i ziemniaków (o 17,3%). Niższe były natomiast ceny: jabłek (39,7%), cytryn (o 14,0%) i pomarańczy (o 6,1%).

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych wzrosły ceny m.in.: czekolady mlecznej (o 4,6%), piwa jasnego pełnego butelkowanego (o 4,2%), kawy naturalnej mielonej (o 2,1%) oraz soku jabłkowego (o 1,9%). Niższe były natomiast ceny cukru białego kryształ (o 28,0%) oraz herbaty czarnej, liściastej (o 0,9%).

W porównaniu do listopada ub. roku odnotowano wzrost większości opłat związanych z mieszkaniem: podgrzania wody (o 3,8%), pobrania zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej (o 3,4%), wywozu nieczystości segregowanych (o 1,0%) i niesegregowanych (o 0,8%). Niższa była cena centralnego ogrzewania (o 4,1%).

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w listopadzie 2018 r.

W listopadzie br. za tonę węgla kamiennego płacono o 0,9% więcej niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego.

Wśród produktów i usług związanych z transportem wzrosły ceny: oleju napędowego (o 14,9%), benzyny silnikowej bezołowiowej 95-oktanowej (o 6,9%), biletu normalnego na przejazd autobusem miejskim (o 5,4%) oraz przejazdu taksówką osobową, taryfa dzienna (o 3,0%).

W skali roku wzrosła opłata za wizytę u lekarza specjalisty o 6,1%, a także cena biletu do kina – o 5,9%.

Wśród pozostałych badanych artykułów nieżywnościowych wzrost cen w porównaniu z listopadem ub. roku dotyczył m.in.: półbutów męskich skórzanych na podeszwie nieskórzanej (o 9,3%), gazety regionalnej (o 4,9%), proszku do prania (o 2,8%) oraz rajstop damskich gładkich, 15 den (o 2,1%). Mniej natomiast płacono za: baterię zlewozmywakową (o 4,8%), talerz głęboki porcelanowy o średnicy 22-24 cm, dekorowanego (o 3,1%), półbuty damskie skórzane na podeszwie nieskórzanej (o 1,9%), pastę do zębów (o 1,2%) oraz papierosy (o 1,1%).

W skali roku wzrosły ceny: oczyszczenia chemicznego garnituru męskiego 2-częściowego o 4,2%, podzelowania obuwia męskiego – o 3,7% oraz strzyżenia włosów męskich o 2,8%.

Rolnictwo

Na rynku rolnym w listopadzie br. przeciętne ceny skupu pszenicy i żyta były wyższe w ujęciu rocznym. Za żywiec wołowy płacono więcej w skali roku i miesiąca, a za żywiec drobiowy płacono więcej niż przed rokiem, ale mniej niż przed miesiącem. Z kolei, cena skupu trzody chlewnej w skali roku i miesiąca obniżyła się. W skupie mleka zaobserwowano wzrost ceny w porównaniu do października br. oraz jej spadek w relacji do listopada ub. roku.

W listopadzie br. średnia temperatura powietrza³ na obszarze województwa dolnośląskiego wyniosła 5,0°C (tj. o 0,1°C mniej niż średnia temperatura odnotowana w listopadzie 2017 r.). Przeciętna suma opadów atmosferycznych wyniosła 16,1 mm i kształtowała się na poziomie niższym od wysokości średniorocznych opadów odnotowanych w listopadzie ub. roku (30,5 mm).

Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wyniosła 3,7 (wobec 1,0 w listopadzie ub. roku).

Tablica 6. Skup zbóż^a

Wyszczególnienie	VII – XI 2018		XI 2018		
	w tys. t	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	w tys. t	XI 2017 = 100	X 2018 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	510,1	55,9	44,3	47,6	83,6
w tym:					
pszenica	365,9	52,2	38,5	45,8	92,1
żyto	7,8	40,4	0,6	35,5	71,4

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

W listopadzie br. łącznie **skupiono** 44,3 tys. ton **zbóż podstawowych**, tj. zarówno mniej niż przed rokiem, jak i przed miesiącem. Skup pszenicy i żyta zmniejszył się w skali roku oraz w skali miesiąca.

Tablica 7. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a

Wyszczególnienie	I-XI 2018		XI 2018		
	w tys. t	I-XI 2017 = 100	w tys. t	XI 2017 = 100	X 2018 = 100
Żywiec rzeźny ^b	88,9	96,2	7,6	79,9	89,0
w tym:					
bydło (bez cieląt)	9,1	82,5	0,5	100,0	92,7
trzoda chlewna	12,8	125,9	0,9	146,9	222,1
drób	66,9	94,4	6,1	73,6	81,4
Mleko ^c	156,7	101,3	12,9	98,9	95,8

a W okresie lipiec-listopad bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

W listopadzie br. **skup żywca rzeźnego** ogółem wyniósł 7,6 tys. ton, tj. mniej o 20,1% niż rok wcześniej i mniej o 11,0% niż przed miesiącem. W skali roku zmniejszył się skup żywca drobiowego (o 26,4%), natomiast zwiększył się skup trzody chlewnej (o 46,9%). Skup żywca wołowego utrzymał się na zbliżonym poziomie jak przed rokiem. Z kolei, w skali miesiąca zwiększył się ponad 2-krotnie skup trzody chlewnej.

³ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z czterech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zlokalizowanych w Jeleniej Górze, Kłodzku, Legnicy i Wrocławiu.

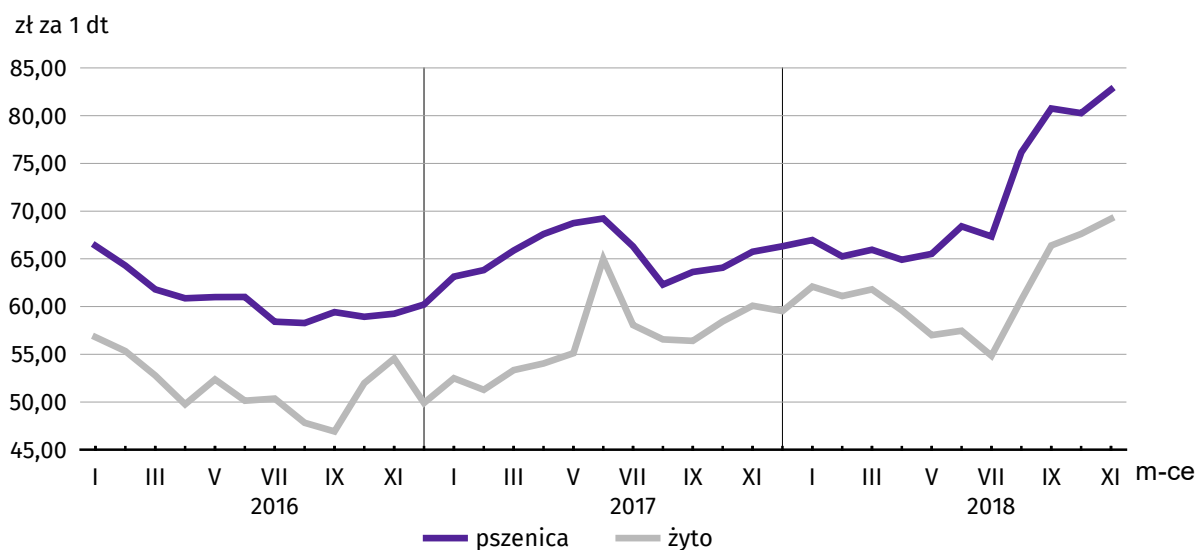
W listopadzie br. skupiono 12,9 mln l **mleka**, tj. mniej zarówno w skali roku, jak i miesiąca – odpowiednio o 1,1% i o 4,2%.
W listopadzie br. **przeciętne ceny skupu** pszenicy i żyta były wyższe w ujęciu rocznym i miesięcznym.

Tablica 8. Przepiętne ceny w skupie podstawowych produktów rolnych

Wyszczególnienie	I-XI 2018		XI 2018		
	w zł	I-XI 2017 = 100	w zł	XI 2017 = 100	X 2018 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:					
pszenica	71,35	110,8	82,74	125,8	103,1
żyto	59,41	104,3	69,20	115,2	102,4
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:					
bydło (bez cieląt)	6,53	103,9	7,03	105,1	102,4
trzoda chlewna	4,70	89,7	4,32	88,7	91,5
drób	3,77	102,5	3,75	106,7	97,7
Mleko za 1 hl	135,59	98,4	142,04	94,6	101,9

a Bez ziarna siewnego.

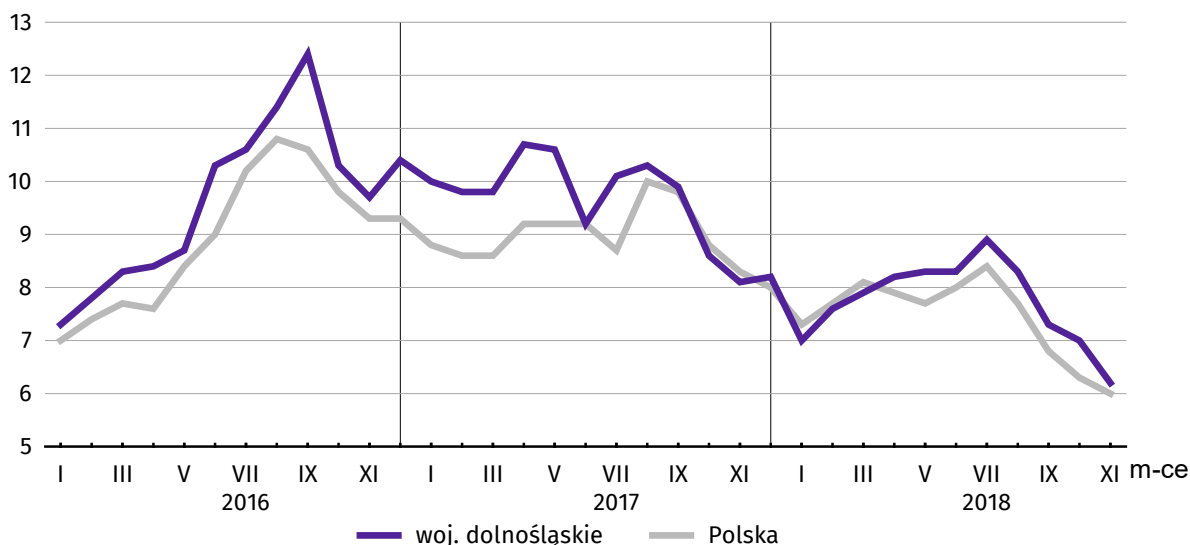
Wykres 8. Przepiętne ceny skupu zbóż

W relacji do listopada ub. roku w skupie wzrosły przeciętne ceny bydła i drobiu. W przypadku żywca wieprzowego odnotowano zarówno w skali roku, jak i w skali miesiąca spadek przeciętnej ceny odpowiednio o 11,3% i o 8,5%.

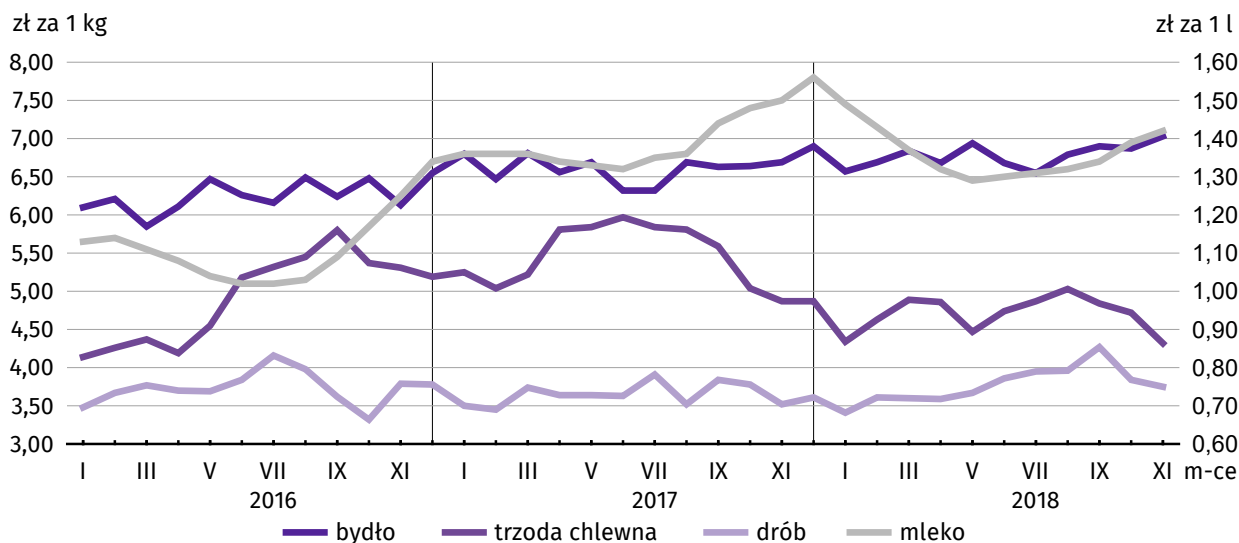
Cena 1 kg żywca wieprzowego (w wadze żywej) w listopadzie br. równoważyła wartość 6,2 kg żyta (według cen w skupie), wobec 7,0 przed miesiącem i 8,1 w listopadzie 2017 r.

Wykres 9. Relacja cen skupu 1 kg żywca wieprzowego do cen 1 kg żyta w skupie

Średnia cena skupu mleka w listopadzie br. ukształtowała się na poziomie 142,04 zł za 1 hl, tj. niższym o 5,4% niż w listopadzie ub. roku, natomiast wyższym o 1,9% niż w październiku br.

Wykres 10. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

Przemysł i budownictwo

Produkcja sprzedana przemysłu w listopadzie 2018 r. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 11672,6 mln zł i była (w cenach stałych) o 12,4% wyższa niż przed rokiem (wówczas notowano wzrost o 5,0%). Równocześnie w skali roku zanotowano wzrost (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej o 25,5% (przed rokiem wystąpił wzrost o 20,8%).

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 82,8% produkcji przemysłowej ogółem, w porównaniu z listopadem ub. roku zwiększyła się (w cenach stałych) o 12,0% (wobec wzrostu o 11,3% w listopadzie 2017 r.). W sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja odnotowano wzrost o 6,6% (wobec wzrostu o 9,7% w listopadzie 2017 r.).

Tablica 9. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu

Wyszczególnienie	XI 2018		I-XI 2018	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach	
OGÓŁEM	112,4	107,1	100,0	
w tym:				
Przetwórstwo przemysłowe	112,0	107,9	82,4	
w tym produkcja:				
artykułów spożywczych	101,2	111,1	5,5	
papieru i wyrobów z papieru	113,4	107,1	3,7	
chemikaliów i wyrobów chemicznych	105,3	104,6	4,4	
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	112,3	108,7	8,6	
wyrobów z metali ^Δ	120,9	120,0	7,3	
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	85,4	83,7	3,6	
urządzeń elektrycznych	185,6	121,6	5,9	
maszyn i urządzeń ^Δ	112,5	114,0	4,6	
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	108,2	109,4	22,1	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	106,6	107,3	2,4	

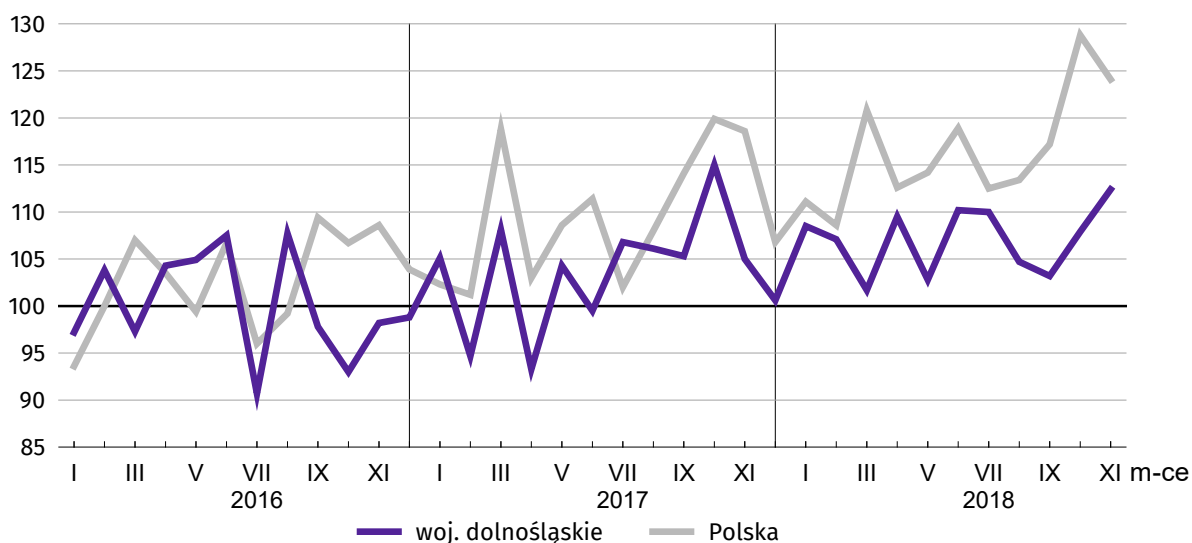
Wyższy niż w listopadzie ub. roku poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 21 (spośród 31 występujących w województwie) działach przemysłu, w tym m.in. w produkcji: urządzeń elektrycznych (o 85,6%), wyrobów z metali (o 20,9%), papieru i wyrobów z papieru (o 13,4%), maszyn i urządzeń oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (odpowiednio o 12,5% i 12,3%). Niższy poziom produkcji sprzedanej wystąpił w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 14,6%).

W porównaniu z październikiem br. produkcja sprzedana przemysłu zmniejszyła się (w cenach stałych) o 2,9%, a w przetwórstwie przemysłowym o 2,5%.

Na 1 zatrudnionego produkcja sprzedana przemysłu w listopadzie br. wyniosła (w cenach bieżących) 52,0 tys. zł i była (w cenach stałych) o 10,2% wyższa niż przed rokiem, przy wyższym o 2,0% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 7,2%.

W okresie styczeń-listopad br. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 115013,1 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku – o 7,1%. W przetwórstwie przemysłowym produkcja zwiększyła się o 7,9%, a w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 7,3%.

Wykres 11. Produkcja sprzedana przemysłu (przeciętna miesięczna 2015 = 100; ceny stałe)

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w listopadzie br. wyniosła 1572,6 mln zł i była o 29,8% wyższa niż w listopadzie ub. roku (kiedy odnotowano wzrost o 21,7%).

W porównaniu z październikiem br. produkcja sprzedana budownictwa wzrosła o 9,6%.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego, w listopadzie br. ukształtowała się na poziomie 57,1 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 17,3% wyższa niż przed rokiem, przy wyższym o 10,6% przeciętnym zatrudnieniu i wyższym o 2,0% przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto.

W okresie styczeń-listopad br. produkcja sprzedana budownictwa osiągnęła wartość 13338,1 mln zł, tj. o 30,5% wyższą w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (w analogicznym okresie 2017 r. notowano wzrost o 5,9%).

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w listopadzie br. ukształtowała się na poziomie 762,9 mln zł i stanowiła 48,5% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W porównaniu do listopada ub. roku produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 25,5%, a w odniesieniu do października br. – o 0,4%.

W strukturze produkcji budowlano-montażowej największy udział (60,3%) miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej. W skali roku wartość produkcji zrealizowanej w tym dziale wzrosła o 39,1%. Podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa budynków zanotowały wzrost o 15,9%.

Tablica 10. Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących)

Działy budownictwa	XI 2018		I-XI 2018	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach	
OGÓŁEM	125,5	120,6	100,0	
Budowa budynków ^Δ	115,9	117,9	20,9	
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	139,1	124,3	51,0	
Roboty budowlane specjalistyczne	105,4	116,4	28,1	

W porównaniu do października br. wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz roboty budowlane specjalistyczne (wzrost odpowiednio o 4,5% i o 4,4%). Podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa budynków zanotowały spadek o 17,2%.

W okresie styczeń-listopad br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 6333,1 mln zł i stanowiła 47,5% wartości ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W ciągu roku jej wartość zwiększyła się o 20,6%. W strukturze produkcji budowlano-montażowej największy udział miały podmioty, których podstawowym rodzajem działalności była budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (51,0%).

Budownictwo mieszkaniowe

W listopadzie 2018 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub.r. zwiększyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania, mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Według wstępnych danych w listopadzie br. w województwie **przekazano do użytkowania** 1974 mieszkania, tj. o 25,3% więcej niż przed rokiem. W kraju oddano do użytkowania o 2,5% mniej mieszkań niż rok wcześniej.

W listopadzie br. inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem przekazali 1596 mieszkań, a inwestorzy indywidualni – 372 mieszkania (przed rokiem w tych formach budownictwa oddano odpowiednio 1185 i 351 mieszkań).

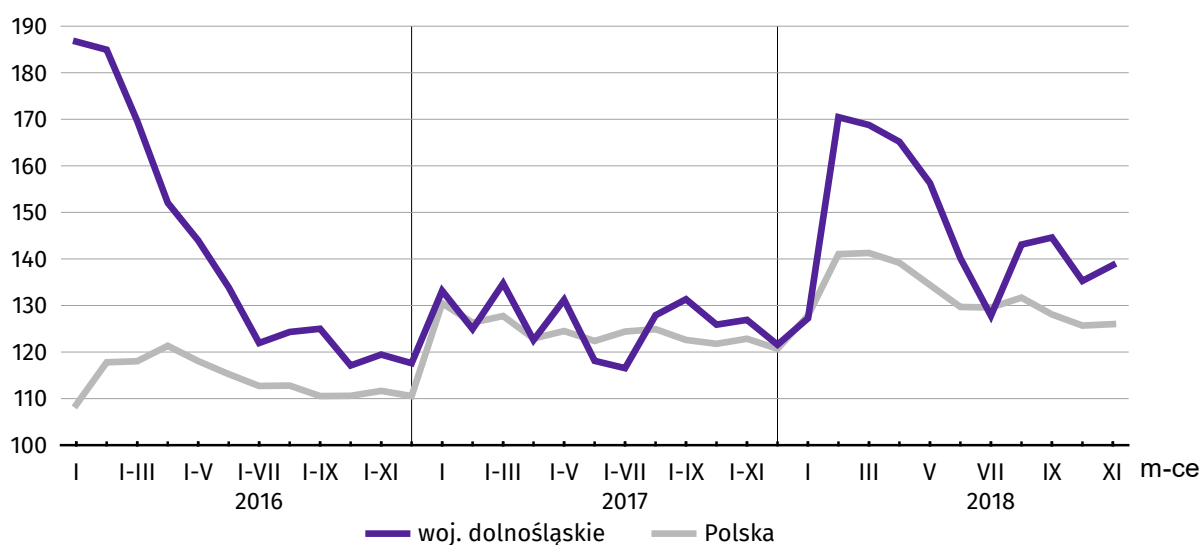
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie dolnośląskim w listopadzie br. stanowiły 11,2% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

Tablica 11. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-listopad br.

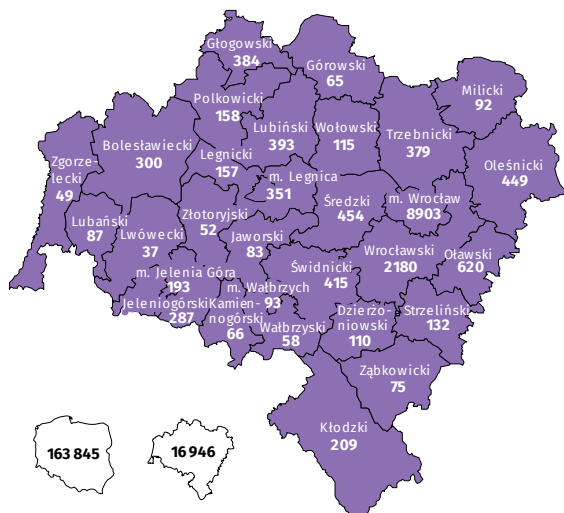
Formy budownictwa	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2017 = 100	
OGÓŁEM	16946	100,0	109,3	79,6
Indywidualne	3791	22,4	103,9	145,0
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	12730	75,1	115,5	61,0
Spółdzielcze	216	1,3	133,3	53,1
Komunalne	101	0,6	144,3	48,4
Spółeczne czynszowe	107	0,6	18,3	50,9
Zakładowe	1	0,0	6,7	62,0

W okresie styczeń-listopad br. oddano do użytkowania 16946 mieszkań, tj. o 1442 więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Największy wzrost odnotowano w budownictwie komunalnym.

Wykres 12. Mieszkania oddane do użytkowania (analogiczny okres 2015 = 100)

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń-listopad 2018 r.

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie jedenastu miesięcy br. wyniosła 79,6 m² i była o 1,9 m² mniejsza niż w okresie styczeń-listopad 2017 r. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy indywidualni. Spadek przeciętnej powierzchni oddanego mieszkania odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, spółdzielczym i indywidualnym.

Od początku roku najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania na terenie Wrocławia 52,5% (8903 mieszkania) ogółu oddanych w województwie, a następnie w powiecie wrocławskim – 12,9% (2180 mieszkań). Najmniej mieszkań przekazano w powiatach: lwóweckim – 0,2% (37 mieszkań), zgorzeleckim – 0,3% (49 mieszkań) i złotoryjskim – 0,3% (52 mieszkania).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały na terenie powiatów: ząbkowickiego (147,8 m²), złotoryjskiego (146,5 m²) i lwóweckiego (139,1 m²). Najmniejsze mieszkania (poniżej 80,0 m²) wybudowano we Wrocławiu (57,2 m²) w Wałbrzychu (74,0 m²) oraz w powiecie oławskim (77,1 m²).

W listopadzie br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** 1922 nowych mieszkań. Było to o 7,1% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń (75,9% ogólnej liczby) dotyczyło mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem.

W omawianym miesiącu **rozpoczęto budowę** 1692 mieszkań, czyli w relacji do poprzedniego roku więcej o 16,4%. Najwięcej mieszkań (tj. 70,7%) mają wybudować inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem.

Tablica 12. Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz których budowę rozpoczęto w okresie styczeń-listopad br.

Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2017 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-XI 2017 = 100
OGÓŁEM	19644	100,0	75,9	19255	100,0	105,2
Indywidualne ^a	6063	30,8	x	5763	29,9	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a	13251	67,5	x	13234	68,8	x
Komunalne	89	0,5	39,7	77	0,4	78,6
Spółdzielcze	156	0,8	226,1	120	0,6	210,5
Spółeczne czynszowe	83	0,4	73,5	59	0,3	25,1
Zakładowe	2	0,0	200,0	2	0,0	x

a Od 2018 r. uległa zmianie metodologia klasyfikowania mieszkań realizowanych przez osoby fizyczne; do roku 2017 włącznie wszystkie mieszkania realizowane przez osoby fizyczne zaliczane były do budownictwa indywidualnego, natomiast od 2018 r. mieszkania budowane przez osoby fizyczne z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (tj. w celu osiągnięcia zysku) są ujmowane w formie budownictwa przeznaczone na sprzedaż lub wynajem. W związku ze zmianami metodologicznymi w roku 2018 i 2019 dla formy budownictwa "Indywidualne" i "Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem" nie są prezentowane dane dla lat ubiegłych oraz dynamika liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia (lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym) oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Rynek wewnętrzny

W listopadzie 2018 r. wartość sprzedaży detalicznej zwiększyła się w porównaniu z poprzednim rokiem, większa była także sprzedaż hurtowa zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w listopadzie br. zwiększyła się o 6,1% w porównaniu z listopadem 2017 r. (kiedy notowano wzrost o 5,0%). W grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o udziale wynoszącym 42,5% sprzedaży detalicznej ogółem) sprzedaż była wyższa o 6,8%. Największy wzrost sprzedaży detalicznej odnotowano w grupie pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 43,6%), farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 26,6%) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 20,4%), natomiast największy spadek wystąpił w grupie pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 8,9%).

W porównaniu do października br. sprzedaż detaliczna zmniejszyła się o 2,5%. Największy spadek w skali miesiąca odnotowano w grupie włókno, odzież, obuwie (o 12,1%) oraz pozostałe (o 10,1%), natomiast największy wzrost w grupach:

żywność, napoje i wyroby tytoniowe (13,9%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 8,4%), prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 7,4%) oraz meble, RTV, AGD (o 7,4%).

W okresie styczeń-listopad br. sprzedaż detaliczna była wyższa o 4,2% niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (wobec wzrostu o 3,3% w okresie styczeń-listopad 2017 r.).

Tablica 13. Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej

Wyszczególnienie	XI 2018	I-XI 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM^a	106,1	104,2	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	91,1	106,0	9,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	120,4	117,4	6,2
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	106,8	101,5	44,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	143,6	127,5	2,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	126,6	116,6	6,7
Włókno, odzież, obuwie	98,6	99,8	13,2
Meble, RTV, AGD	107,7	109,9	6,1
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	118,4	108,0	1,5
Pozostałe	107,4	108,9	8,3

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w listopadzie br. była wyższa o 7,8% w relacji do listopada 2017 r., a w porównaniu do poprzedniego miesiąca – niższa o 1,8%. W przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano wzrost sprzedaży hurtowej w skali roku – o 4,6%, a w skali miesiąca – spadek o 2,4%.

W okresie styczeń-listopad br., w porównaniu do analogicznego okresu ub. roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 9,5%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 7,4%.

Tablica 15. Wybrane dane o województwie dolnośląskim

WYSZCZEGÓLNIENIE		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw^a w tys. osób	2017	474,2	477,7	478,6	478,7	477,7	478,4	479,6	479,3	479,2	479,5	480,2	479,5
	2018	487,9	488,4	488,7	487,0	486,5	488,1	488,5	487,7	486,1	486,2	485,9	
poprzedni miesiąc = 100	2017	102,3	100,7	100,2	100,0	99,8	100,2	100,2	100,0	100,0	100,1	100,2	99,8
	2018	101,8	100,1	100,1	99,7	99,9	100,3	100,1	99,8	99,7	100,0	99,9	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	103,7	104,1	104,0	104,3	104,1	104,0	103,9	103,9	103,8	103,7	103,6	103,5
	2018	102,9	102,2	102,1	101,7	101,8	102,0	101,9	101,7	101,4	101,4	101,2	
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)	2017	90544	89467	86249	81951	78335	75184	74468	74229	73140	68838	67606	68813
	2018	72452	72316	70568	67563	65069	62875	62367	62212	61806	61087	61933	
Stopa bezrobocia^b (stan w końcu okresu) w %	2017	7,5	7,4	7,1	6,8	6,5	6,3	6,2	6,2	6,1	5,8	5,6	5,7
	2018	5,9	5,9	5,8	5,6	5,4	5,2	5,1	5,1	5,1	5,0	5,1	
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	2017	11579	13142	14678	11813	15185	14602	13175	15426	15524	16224	14073	10337
	2018	13839	12538	14546	12845	13911	16298	12725	13170	11317	18620	12901	
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	2017	9	9	9	8	6	6	6	5	6	5	5	9
	2018	7	6	7	6	6	4	6	5	6	4	5	
Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw^a w zł	2017	4297,14	4253,58	4486,10	4532,14	4404,64	5055,39	4562,91	4661,02	4510,07	4595,70	4943,44	5205,29
	2018	4623,91	4605,91	4860,65	4866,15	4768,53	5361,13	4858,38	4993,21	4882,50	4938,59	5277,55	
poprzedni miesiąc = 100	2017	88,5	99,0	105,5	101,0	97,2	114,8	90,3	102,2	96,8	101,9	107,6	105,3
	2018	88,8	99,6	105,5	100,1	98,0	112,4	90,6	102,8	97,8	101,1	106,9	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	105,0	105,3	105,0	103,7	106,5	120,1	99,0	107,9	106,7	108,1	107,9	107,2
	2018	107,6	108,3	108,3	107,4	108,3	106,0	106,5	107,1	108,3	107,5	106,8	
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2017	.	.	102,0	.	.	101,8	.	.	101,8	.	.	102,1
	2018	.	.	101,0	.	.	101,3	.	.	101,5	.	.	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. c W kwartale.

Tablica 15. Wybrane dane o województwie dolnośląskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	2017	104,9	101,0	103,1	102,6	101,3	100,9	89,2	100,7	101,9	101,2	102,8	100,8
	2018	101,1	97,7	100,7	98,4	100,2	104,0	96,8	113,7	106,1	100,3	103,6	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	95,3	102,0	106,8	111,4	112,4	113,5	104,2	106,7	103,8	106,8	111,2	110,1
	2018	106,1	102,7	100,2	96,1	95,1	97,9	106,3	120,0	124,9	123,8	124,7	
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt; wadze żywej):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	103,8	95,1	105,3	96,3	102,0	94,5	100,1	105,8	99,1	100,1	100,8	103,2
	2018	95,2	101,8	102,2	97,6	104,0	96,1	98,1	103,7	101,7	99,5	102,4	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	111,4	104,1	116,5	107,4	103,4	101,0	102,7	103,1	106,3	102,5	109,1	105,4
	2018	96,6	103,4	100,4	101,8	103,8	105,6	103,5	101,4	104,1	103,4	105,1	
skupu żywca rzeźnego wieprzowego (w wadze żywej):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	101,1	96,1	103,5	111,2	100,6	102,3	97,7	99,5	96,1	90,3	96,5	100,2
	2018	89,0	106,7	105,5	99,4	97,4	100,2	102,6	103,3	96,4	97,4	91,5	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	126,8	118,5	119,6	138,4	128,4	115,4	109,8	106,6	96,3	93,9	91,6	94,0
	2018	82,7	91,8	93,6	83,7	81,1	79,4	83,4	86,5	86,7	93,5	88,7	
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego (w wadze żywej)													
do cen 1 kg żyta	2017	10,0	9,8	9,8	10,7	10,6	9,2	10,1	10,3	9,9	8,6	8,1	8,2
	2018	7,0	7,6	7,9	8,2	8,3	8,3	8,9	8,3	7,3	7,0	6,2	
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	95,8	101,5	118,7	85,0	107,2	103,2	88,6	103,6	111,8	107,3	93,2	90,4
	2018	103,3	100,2	112,7	91,6	100,5	110,5	88,4	98,6	110,1	112,3*	97,1	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	105,1	94,7	108,1	93,3	104,3	99,5	106,8	106,1	105,3	115,0	105,0	100,6
	2018	108,5	107,1	101,7	109,6	102,8	110,2	110,0	104,7	103,2	107,9*	112,4	
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	33,2	109,1	142,6	100,9	133,0	109,0	106,6	108,1	98,3	103,1	106,6	121,9
	2018	32,9	126,1	118,7	112,3	127,4	113,7	106,1	103,2	112,4	103,8	100,4	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	87,5	80,4	102,4	101,3	113,9	116,3	123,4	123,5	114,5	119,6	120,8	114,7
	2018	113,7	131,4	109,5	121,8	116,7	121,8	121,2	115,8	132,5	133,3	125,5	

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Tablica 15. Wybrane dane o województwie dolnośląskim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	2017	1152	2052	3401	4401	5993	7038	8827	10506	12141	13928	15504	17065
	2018	1101	2799	4260	5930	7136	8352	9675*	11750*	13362*	14972*	16946	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2017	71,3	67,6	79,4	80,6	91,1	88,2	95,6	102,9	105,1	107,5	106,2	103,4
	2018	95,6	136,4	125,3	134,7	119,1	118,7	109,6*	111,8*	110,1*	107,5*	109,3	
Sprzedaż detaliczna towarów^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	74,0	96,3	117,1	102,2	98,2	97,5	99,9	97,4	104,2	105,4	97,3	118,3
	2018	74,8	105,3	118,8	89,6	102,8	100,9	98,5	97,4	98,7	111,5	97,5	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	104,9	101,0	99,7	104,2	105,1	103,6	100,8	99,7	103,8	102,3	105,0	100,3
	2018	101,4	111,0	112,7	98,7	103,4	107,0	105,5	105,6	100,0	105,8	106,1	
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach^b w %:													
brutto ^c	2017	.	.	6,6	.	.	6,0	.	.	5,4	.	.	5,2
	2018	.	.	5,1	.	.	5,3	.	.	5,2	.	.	
netto ^d	2017	.	.	5,3	.	.	4,9	.	.	4,3	.	.	4,2
	2018	.	.	4,1	.	.	4,4	.	.	4,2	.	.	
Nakłady inwestycyjne^b (ceny bieżące) w mln zł													
	2017	.	.	2701,6	.	.	5887,0	.	.	9533,4	.	.	14101,9
	2018	.	.	3035,9	.	.	6663,1	.	.	10934,1	.	.	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2017	.	.	98,2	.	.	97,6	.	.	105,4	.	.	105,5
	2018	.	.	112,4	.	.	113,2	.	.	114,7	.	.	
Podmioty gospodarki narodowej (stan w końcu miesiąca)^e													
	2017	360878	360859	361680	362417	363286	364378	365126	366184	366740	367606	368294	368811
	2018	368678	369201	369855	370690	372471	374042	367293	369547	371111	372849	374190	
w tym spółki handlowe	2017	41435	41732	42046	42305	42588	42831	43104	43343	43646	43961	44263	44649
	2018	45000	45289	45512	45890	46068	46329	40412	40805	41080	41433	41710	
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2017	8087	8125	8169	8180	8200	8255	8287	8321	8361	8395	8430	8468
	2018	8497	8528	8554	8589	8603	8610	6314	6359	6391	6458	6494	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Tablica 16. Wybrane dane o podregionach i powiatach w województwie dolnośląskim w 2018 r.

Stan w końcu listopada

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zarejestrowani bezrobotni					Stopa bezrobocia ^a w %	Mieszkania oddane do użytkowania (narastająco od początku roku)			Podmioty gospodarki narodowej ^b	
	ogółem	z ogółem					ogółem	w tym		ogółem	w tym spółki handlowe
		kobiety	poprzednio pracujący	bez prawa do zasiłku	długotrwale bezrobotni			indywidualne	przeznaczone na sprzedaż lub wynajem		
WOJEWÓDZTWO	61933	34749	56221	51965	30808	5,1	16946	3791	12730	374190	41710
Podregion jeleniogórski	13063	7056	11770	11086	6514	6,9	1154	621	518	66242	3672
powiaty:											
Bolesławiecki	1280	774	1167	1015	428	3,8	300	173	127	8720	524
Jaworski	1897	1052	1738	1570	1073	11,9	83	64	19	5297	267
Jeleniogórski	1703	839	1545	1500	955	8,7	287	104	168	11369	470
Kamiennogórski	770	385	728	628	298	5,7	66	40	26	4408	179
Lubański	1215	673	1079	1060	603	7,2	87	72	15	5950	273
Lwówecki	1656	855	1388	1406	821	12,0	37	37	-	4542	166
Zgorzelecki	1420	775	1285	1287	753	4,9	49	41	8	8767	558
Złotoryjski	2014	1130	1817	1718	1209	14,5	52	49	3	4843	204
Miasto na prawach powiatu Jelenia Góra	1108	573	1023	902	374	3,2	193	41	152	12346	1031
Podregion legnicko-głogowski	11955	7327	10648	10252	6437	6,6	1508	691	740	45003	2988
powiaty:											
Głogowski	2671	1757	2409	2377	1561	9,1	384	146	206	8163	451
Górowski	1621	1001	1398	1376	932	14,8	65	47	6	2959	130
Legnicki	1959	1102	1772	1624	1148	10,7	157	150	7	5295	290
Lubiński	1766	1165	1574	1480	794	4,8	393	184	176	10349	605
Polkowicki	1587	978	1366	1389	808	4,1	158	128	30	4810	236
Miasto na prawach powiatu Legnica	2351	1324	2129	2006	1194	5,1	351	36	315	13427	1276

a Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Tablica 16. Wybrane dane o podregionach i powiatach w województwie dolnośląskim w 2018 r. (dok.)

Stan w końcu listopada

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zarejestrowani bezrobotni					Stopa bezrobocia ^a w %	Mieszkania oddane do użytkowania (narastająco od początku roku)			Podmioty gospodarki narodowej ^b	
	ogółem	z ogółem					ogółem	w tym		ogółem	w tym spółki handlowe
		kobiety	poprzednio pracujący	bez prawa do zasitku	długotrwale bezrobotni			indywidualne	przeznaczone na sprzedaż lub wynajem		
Podregion wałbrzyski	17301	9555	15905	14136	8048	8,1	960	498	312	74249	4023
powiaty:											
Dzierżoniowski	1772	949	1685	1394	616	6,2	110	79	4	10675	574
Kłodzki	5598	2991	5116	4527	2878	11,3	209	158	49	17921	756
Świdnicki	3506	2001	3268	2881	1531	6,0	415	132	234	18666	1368
Wałbrzyski	1663	933	1517	1332	737	13,4	58	34	24	6504	245
Ząbkowicki	2324	1238	2085	1934	1187	10,6	75	75	-	6963	336
Miasto na prawach powiatu Wałbrzych	2438	1443	2234	2068	1099	5,7	93	20	1	13520	744
Podregion wrocławski	12350	7087	11105	10418	6466	5,1	4421	1814	2537	66521	5696
powiaty:											
Milicki	877	552	793	765	490	6,7	92	72	20	3759	164
Oleśnicki	1975	1194	1772	1652	940	5,3	449	275	174	10604	677
Oławski	1982	1000	1757	1713	1059	5,2	620	161	389	8013	619
Strzeliński	1522	861	1408	1268	851	10,3	132	86	46	3928	278
Średzki	1131	595	995	969	554	5,5	454	182	272	5627	457
Trzebnicki	1687	1052	1517	1397	821	5,9	379	226	153	9612	726
Wołowski	1843	1064	1597	1565	1158	10,8	115	69	46	4164	214
Wrocławski	1333	769	1266	1089	593	1,9	2180	743	1437	20814	2561
Podregion miasto Wrocław	7264	3724	6793	6073	3343	1,9	8903	167	8623	122175	25331

a Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Opracowanie merytoryczne:
Dolnośląski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 71 37 16 363
e-mail: A.Pietrusiewicz@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Informatorium
Tel: 71 37 16 362, 71 37 16 455
e-mail: sekretariatwro@stat.gov.pl

wroclaw.stat.gov.pl

[@WROCLAW_STAT](https://twitter.com/WROCLAW_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w listopadzie 2018 r.](#)

[Biuletyn Statystyczny GUS Nr 11/2018](#)

[Biuletyn statystyczny województwa dolnośląskiego III kwartał 2018 r.](#)

[Sytuacja społeczno-gospodarcza Wrocławia I-III kwartał 2018 r.](#)

[Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON listopad 2018](#)

[Koniunktura gospodarcza w województwie dolnośląskim w grudniu 2018 r.](#)

[Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw Nr 3/2018](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy](#)

[Bank Danych Lokalnych](#)

[Rejestr REGON](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Przeciętne zatrudnienie](#)

[Stopa bezrobocia rejestrowanego](#)

[Cena detaliczna](#)

[Rok gospodarczy w rolnictwie](#)

[Skup produktów rolnych](#)

[Działalność budowlana](#)

[Cena bazowa](#)

[Przedsiębiorstwo handlowe](#)